

Gmina Witnica
ul. Plac Andrzeja Zabłockiego 6
66-460 Witnica

Witnica, 13.03.2026 r.

Nr postępowania: WIP.271.4.2026

WYJAŚNIENIE TREŚCI SWZ NR 2

Wykonawcy biorący udział w postępowaniu

Dotyczy: postępowania pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 103932F – ul. Strzelecka w Witnicy”

Zamawiający, działając na podstawie art. 284 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.), przekazuje treść pytań dotyczących Specyfikacji Warunków Zamówienia wraz z udzielonymi wyjaśnieniami.

1 Pytanie:

Rozdział II pkt 3) SWZ: Czy w przypadku, gdy decyzja administracyjna nałoży obowiązek wykonania większej liczby nasadzeń niż wskazane 37 sztuk, Zamawiający przewiduje odpowiednią zmianę wynagrodzenia Wykonawcy?

Odpowiedź:

Zamawiający informuje, że na potrzeby kalkulacji ceny oferty należy przyjąć wykonanie 37 szt. nasadzeń zastępczych drzew gatunku lipa o obwodzie pnia 10–13 cm, zgodnie z zapisami SWZ i dokumentacji projektowej.

Wynagrodzenie Wykonawcy ma charakter ryczałtowy i obejmuje wszelkie koszty związane z realizacją przedmiotu zamówienia.

W przypadku gdy decyzja administracyjna dotycząca usunięcia drzew określi inną liczbę nasadzeń zastępczych, Zamawiający przewiduje możliwość zmiany umowy zgodnie z art. 455 ustawy PZP

2 Pytanie:

Rozdział II pkt 3) SWZ: W jaki sposób Wykonawca ma dokonać rzetelnej kalkulacji ceny oferty obejmującej zakup, posadzenie i pielęgnację drzew, skoro ostateczna liczba oraz warunki wykonania nasadzeń zastępczych będą wynikały z decyzji administracyjnej, której treść na etapie składania ofert nie jest znana? Wskazujemy, że Zamawiający nie zamieszczając decyzji opisuje przedmiot zamówienia w sposób niezgodny z wymaganiami art. 99 ustawy PZP.

Odpowiedź:

Zamawiający wyjaśnia, że opis przedmiotu zamówienia przewiduje wykonanie 37 szt. nasadzeń zastępczych drzew, co stanowi podstawę do kalkulacji ceny oferty.

Koszt zakupu, posadzenia oraz pielęgnacji nasadzeń zastępczych należy uwzględnić w cenie oferty zgodnie z zapisami SWZ.

Wykonawca zobowiązany jest do uwzględnienia w cenie oferty wszystkich kosztów wynikających z dokumentacji postępowania, w tym w szczególności SWZ oraz projektowanych postanowień umowy.

Zamawiający informuje, że opis przedmiotu zamówienia został sporządzony zgodnie z wymaganiami ustawy Prawo zamówień publicznych.

W przypadku gdy decyzja administracyjna dotycząca usunięcia drzew określi inną liczbę nasadzeń zastępczych, Zamawiający przewiduje możliwość zmiany umowy zgodnie z art. 455 ustawy PZP.

3 Pytanie:

Rozdział II pkt 3) SWZ: Jaki okres pielęgnacji będzie wymagany w decyzji administracyjnej (np. 12, 24, 36 miesięcy) oraz jaki będzie jego zakres (podlewanie, odchwaszczanie, nawożenie, wymiana uschniętych drzew)? W jaki sposób wykonawca ma skalkulować pielęgnację drzew nie znając treści decyzji ?

Odpowiedź:

Zamawiający informuje, że szczegółowe wymagania dotyczące nasadzeń zastępczych, w tym okres oraz zakres ich pielęgnacji, będą wynikały z treści decyzji administracyjnej dotyczącej usunięcia drzew.

Jednocześnie Zamawiający wyjaśnia, że na potrzeby kalkulacji ceny oferty Wykonawca powinien przyjąć wykonanie 37 szt. nasadzeń zastępczych wraz z wykonywaniem niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych zapewniających utrzymanie drzew w należyłym stanie fitosanitarnym co najmniej w okresie gwarancji przedmiotu umowy. Jeżeli decyzja administracyjna dotycząca usunięcia drzew określi dalej idący albo odmienny zakres obowiązków w zakresie liczby nasadzeń, okresu pielęgnacji lub obowiązku wymiany drzew, zastosowanie znajdą postanowienia umowy oraz przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych dotyczące dopuszczalnej zmiany umowy.

4 Pytanie:

Rozdział I pkt 4 ppkt 7) SWZ: W związku z tym, że zamówienie finansowane jest ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg i Zamawiający przewiduje możliwość unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie art. 255 ust. 6 ustawy PZP, prosimy o wyjaśnienie:

- 1) W jakiej wysokości (% wartości inwestycji) Zamawiający jest uprawniony do otrzymania dofinansowania na realizację przedmiotu zamówienia na mocy zawartej umowy o dofinansowanie?
- 2) Czy dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg została już udzielone Zamawiającemu ? Jeśli tak, to w jakiej wysokości?

- 3) W jakiej wysokości Zamawiający przewiduje środki finansowe na poszczególne lata 2026, 2027? Informacja ta jest niezbędna w celu rzetelnej kalkulacji kosztów ew. finansowania zadania.

Odpowiedź:

- 1) Zadanie pn. „Przebudowa drogi gminnej Nr 103932F – ul. Strzelecka w Witnicy” zostało rekomendowane do dofinansowania ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w ramach naboru na rok 2026. Wysokość dofinansowania wynosi 60% wartości zadania.
- 2) Zadanie zostało ujęte na liście podstawowej zadań rekomendowanych do dofinansowania w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – nabór na rok 2026 (województwo lubuskie). Kwota przyznanego dofinansowania wynosi 3 181 207,00 zł.
- 3) Zamawiający informuje, że realizacja zadania przewidziana jest w okresie 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy. W związku z powyższym środki finansowe na realizację zadania będą zabezpieczane w budżecie Zamawiającego w latach realizacji inwestycji. Na etapie postępowania Zamawiający nie określa szczegółowego podziału środków finansowych na poszczególne lata budżetowe.

5 Pytanie:

§ 1 ust. 6 w zw. z § 5 ust. 3 Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: W związku z zapisem, iż koszty wykonania nasadzeń zastępczych 37 szt. drzew gatunku lipa (obwód pnia 10–13 cm) objęte są wynagrodzeniem ryczałtowym, prosimy o jednoznaczne potwierdzenie zakresu obowiązków Wykonawcy w tym zakresie, w szczególności:

- 1) Czy zakres obejmuje wyłącznie dostawę i posadzenie drzew, czy również ich pielęgnację w określonym okresie?
- 2) Czy ewentualny obowiązek wymiany drzew, które nie przyjmą się lub obumrą, jest wliczony w wynagrodzenie ryczałtowe, a jeśli tak – w jakim okresie od odbioru?
- 3) Czy Zamawiający potwierdza, że lokalizacja oraz warunki gruntowe umożliwiają wykonanie nasadzeń bez konieczności ponoszenia dodatkowych nakładów (np. wymiany gruntu, wykonania odwodnienia, zabezpieczenia infrastruktury podziemnej)?

Doprecyzowanie powyższego jest niezbędne w celu prawidłowej kalkulacji wynagrodzenia ryczałtowego oraz ograniczenia ryzyk po stronie Wykonawcy.

Odpowiedź:

Zamawiający wyjaśnia, że:

- 1) Zakres obowiązków Wykonawcy obejmuje zakup, dostawę oraz wykonanie nasadzeń zastępczych drzew zgodnie z decyzją administracyjną oraz wykonywanie niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych zapewniających utrzymanie drzew w należyłym stanie fitosanitarnym w okresie gwarancji przedmiotu umowy.
- 2) Wykonawca będzie zobowiązany do ponownego nasadzenia drzew, które nie przyjmą się lub obumrą w okresie gwarancji przedmiotu umowy, w ramach udzielonej gwarancji.

- 3) Lokalizacja nasadzeń zastępczych wynika z dokumentacji postępowania oraz decyzji administracyjnej. W wycenie nasadzeń drzew należy przyjąć co najmniej następujący zakres robót:

Przed przystąpieniem do sadzenia roślin teren należy dokładnie odchwaścić, wyrównać, ustabilizować i wygrabić. Wykonać doły o wymiarach 2–3 krotnie większych od bryły korzeniowej. Ściany dołów nie powinny być gładkie – należy ponacinać je szpadłem, tak aby wyrastające nowe korzenie miały lepsze warunki do wzrostu. Dno dołu należy spulchnić, a górna część dołu (1/3 jego wysokości) powinna być szeroko i luźno przekopana.

Podczas kopania dołów należy oddzielić od siebie górną warstwę gleby humusowej od ziemi z dolnych warstw. Podczas sadzenia należy zachować taką samą kolejność: pod korzenie nasypać tę samą warstwę dolnej ziemi, a na wierzchu układać humus.

Na terenie piaszczystym na dnie dołu należy wykonać warstwę z gliny, aby zahamować szybką infiltrację wody. Doły należy wykonać bezpośrednio przed przywiezieniem roślin na miejsce sadzenia.

Doły należy zaprawić ziemią urodzajną wzbogaconą 1/3 dojrzałego kompostu lub substratu roślinnego (bez użycia torfu). Ilość ziemi urodzajnej powinna wynosić ok. 10 litrów na jedno drzewo.

Podczas przenoszenia rośliny należy chwytać wyłącznie za pojemnik. Nasadzenia należy wykonać zgodnie ze sztuką ogrodniczą – rośliny powinny być sadzone na głębokości, na jakiej rosły w szkółce. Należy zwrócić szczególną uwagę na nienaruszenie systemu korzeniowego.

Podczas sadzenia należy wykonać zagłębienie ok. 10 cm poniżej istniejącego terenu oraz dokładnie zagęścić glebę wokół posadzonych roślin.

Należy wykonać misy o średnicy min. 0,9 m przy drzewach wraz z ich ściółkowaniem rozdrobnioną sezonowaną korą o grubości ok. 10 cm, zwracając uwagę, aby nie przykryć szyjki korzeniowej. Do ściółkowania należy użyć kory przekompostowanej i rozdrobnionej. Kora powinna być sterylna, pozbawiona nasion chwastów, zarodników grzybów oraz zanieczyszczeń chemicznych.

Bezpośrednio po posadzeniu należy obficie podlać rośliny – niezależnie od panujących warunków atmosferycznych.

Drzewa należy opalikować trzema toczonymi, impregnowanymi palikami o średnicy min. 7 cm i długości dobranej do wysokości drzewa. Konstrukcję należy usztywnić listwami nabitymi z góry i od dołu (szerokość listew 8–10 cm).

Mocowanie drzewa do palików należy wykonać bezpośrednio pod koronę drzewa na wysokości ok. 2 m materiałem nieuszkodzającym pnia (taśmą parcianą o szerokości ok. 4 cm). Mocowanie powinno być wykonane w sposób korygujący ewentualne krzywienie drzewa.

Po zakończeniu prac należy przywrócić teren oraz nawierzchnie naruszone podczas robót do stanu sprzed rozpoczęcia prac, wraz z uporządkowaniem terenu i wywozem odpadów.

6 Pytanie:

§ 1 ust. 4 tiret drugi i czwarty Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Wnosimy o wykreślenie zapisu jako niezgodnego z przepisami Kodeksu cywilnego i prawa

zamówień publicznych. W myśl przepisu art. 99 PZP, za opis przedmiotu zamówienia odpowiada Zamawiający, tym samym niedopuszczalne jest przerzucanie odpowiedzialności za jego ewentualne błędy lub braki na Wykonawcę. W przypadku braku zgody na wykreślenie wnosimy o potwierdzenie, czy udostępniona na etapie składania ofert dokumentacja opisująca przedmiot zamówienia zawiera wszelkie informacje niezbędne do wykonania przez Wykonawcę przedmiotu niniejszej umowy bez konieczności kalkulowania i ponoszenia przez Wykonawcę jakichkolwiek dodatkowych kosztów lub nieokreślonych ryzyk? Przypominamy, iż zgodnie z Wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 27 kwietnia 2011 r. KIO 806/11 - Zobowiązanie wykonawcy do wliczenia w cenę ofertową ryczałtową kosztów ryzyk, których nie jest on w stanie ocenić na etapie przygotowania oferty narusza art. 29 ust. 1 i art. 31 ust. 1 p.z.p., może również naruszać art. 140 p.z.p.

Odpowiedź:

Zamawiający nie wyraża zgody na wykreślenie § 1 ust. 4 tiret drugiego i czwartego PPU. Postanowienia te nie przerzucają na Wykonawcę odpowiedzialności za opis przedmiotu zamówienia w rozumieniu art. 99 PZP, lecz potwierdzają standardowy obowiązek należytej staranności Wykonawcy przy kalkulacji ceny ryczałtowej, w tym weryfikacji dokumentów udostępnionych w postępowaniu oraz zapoznania się

z terenem inwestycji. Zamawiający wskazuje, że przedmiot zamówienia został opisany w dokumentach postępowania, a wynagrodzenie ryczałtowe obejmuje wykonanie zakresu określonego w SWZ/OPZ

i załącznikach. Jednocześnie rozliczenie robót wykraczających poza ten zakres może nastąpić wyłącznie w trybach przewidzianych w umowie i przepisach PZP (zmiana umowy), przy zachowaniu przesłanek dopuszczalności takich zmian. Przedmiotowe oświadczenia Wykonawcy dotyczą wyłącznie okoliczności możliwych do ustalenia przy zachowaniu należytej staranności, a nie „nieograniczonych ryzyk”. Postanowień tego ustępu nie interpretuje się jako przerzucenia na Wykonawcę odpowiedzialności Zamawiającego za opis przedmiotu zamówienia, ani jako objęcia ceną ryczałtową robót nieobjętych dokumentacją postępowania.

7 Pytanie:

§ 1 ust. 4 tiret drugi i czwarty Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Wobec brzmienia wskazanych przepisów wnosimy o potwierdzenie, że Wykonawca na etapie wykonywania robót budowlanych nie ponosi odpowiedzialności za wady dokumentacji projektowej, a prace nieprzewidziane w tej dokumentacji nie stanowią przedmiotu zamówienia, objętego ceną ryczałtową oferty. Wskazujemy, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Krajowej Izby Odwoławczej (KIO) wszelkie wątpliwości co do treści SIWZ (obecnie SWZ), wynikające z błędów zamawiającego przy sporządzaniu specyfikacji, należy interpretować na korzyść wykonawców (zob. wyrok KIO z 24 stycznia 2014, sygn. KIO 47/14; wyrok KIO z 11 grudnia 2014 r., sygn. KIO 2493/14), zaś rozbieżności interpretacyjne w zakresie treści umowy, w tym jej przedmiotu, powinny być rozstrzygane na niekorzyść sporządzającego umowę (zob. wyrok SN z 4 czerwca 2013 r., sygn. II PK 293/12). Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2016 r. (sygn. akt: V CSK 138/16): „Z art. 651 k.c. nie wynika, aby wykonawca w każdym przypadku miał obowiązek szczegółowego sprawdzenia dostarczonej mu przez inwestora dokumentacji w celu wykrycia jej ewentualnych wad, zważywszy, że wykonawca nie musi dysponować specjalistyczną wiedzą z zakresu projektowania. Obowiązek wykonawcy określony w art. 651 k.c. należy rozumieć w ten sposób, iż musi on niezwłocznie zawiadomić inwestora

o niemożliwości realizacji inwestycji na podstawie otrzymanego projektu lub o tym, że realizacja robót zgodnie z dostarczonym projektem spowoduje powstanie obiektu wadliwego. W tym ostatnim wypadku chodzi jednak o takie sytuacje, w których stwierdzenie nieprawidłowości dostarczonej dokumentacji nie wymaga specjalistycznej wiedzy z zakresu projektowania. Wykonawca nie ma obowiązku badać szczegółowo projektu, zatem art. 651 k.c. ma zastosowanie jedynie w razie pozytywnej wiedzy wykonawcy o wadzie. Jednakże uzyskanie tej wiedzy w trakcie realizacji prac powoduje natychmiastową aktualizację obowiązku notyfikacji przewidzianego w tym przepisie."

Odpowiedź:

Zamawiający potwierdza, że Wykonawca nie przejmuje odpowiedzialności projektanta za wady dokumentacji projektowej, jednak jako profesjonalista jest zobowiązany do współdziałania i niezwłocznego zgłaszania Zamawiającemu ujawnionych nieprawidłowości, w szczególności tych, które są dostrzegalne bez specjalistycznej wiedzy projektowej, zgodnie z art. 651 k.c. Przedmiot zamówienia i wynagrodzenie ryczałtowe odnoszą się do zakresu wynikającego z dokumentacji postępowania; ewentualne prace wykraczające poza ten zakres mogą być realizowane wyłącznie w sposób przewidziany umową oraz przepisami PZP. Postanowienia § 1 ust. 4 PPU nie stanowią podstawy do obciążania Wykonawcy kosztami robót nieobjętych zakresem zamówienia.

Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności za wady dokumentacji projektowej jako takiej, z zastrzeżeniem obowiązku notyfikacji w trybie art. 651 k.c.; roboty nieujęte w dokumentacji postępowania nie stanowią przedmiotu wynagrodzenia ryczałtowego, chyba że Strony wprowadzą je zgodnie z postanowieniami umowy i przepisami PZP.

8 Pytanie:

§ 2 ust. 3 Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Prosimy o wyjaśnienie czego mogą dotyczyć uwagi Zamawiającego? W jakim zakresie zamawiający jest uprawniony do ingerowania w Harmonogram?

Odpowiedź:

Uwagi Zamawiającego do Harmonogramu mogą dotyczyć w szczególności jego zgodności z dokumentacją projektową, opisem przedmiotu zamówienia, przyjętą technologią realizacji robót, terminami określonymi w SWZ oraz postanowieniami umowy, a także realności i spójności zaproponowanych terminów wykonania poszczególnych etapów prac.

Zamawiający jest uprawniony do ingerowania w Harmonogram w zakresie niezbędnym do zapewnienia jego zgodności z wymaganiami umownymi, prawidłowej kolejności realizacji robót, koordynacji branż oraz zachowania terminów realizacji zamówienia. Ingerencja ta nie będzie prowadzić do zmiany istotnych postanowień umowy ani do modyfikacji wynagrodzenia Wykonawcy, lecz będzie miała na celu doprecyzowanie, usunięcie rozbieżności lub zapewnienie prawidłowej organizacji procesu realizacji inwestycji.

9 Pytanie:

§ 5 ust. 2 Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Wnosimy o potwierdzenie, że wynagrodzenie ryczałtowe obejmuje jedynie koszty wynikające z dokumentacji postępowania. Podnosimy, iż zgodnie z art. 99 pzp Zamawiający ma obowiązek jasnego i klarownego opisu przedmiotu zamówienia. Wykonawca ma natomiast obowiązek ujęcia w cenie ryczałtowej wyłącznie tego, co zostało przedłożone w Opisie Przedmiotu Zamówienia. Istotne jest tutaj orzeczenie KIO z dnia 03.10.2012r. sygn. akt KIO

2015/12: W granicach kosztów obciążających wykonawcę w związku z wykonaniem umowy powinny mieścić się koszty od wykonawcy zależne i wynikające z przyczyn od niego zależnych. Cena nie może natomiast obejmować kosztów, które nie mieszczą w granicach opisu przedmiotu zamówienia, a powstały w toku realizacji robót budowlanych i wynikają z konieczności udzielenia zamówień dodatkowych lub uzupełniających.

Odpowiedź:

Zamawiający potwierdza, że wynagrodzenie ryczałtowe obejmuje wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z dokumentacją postępowania, w tym czynności i koszty niezbędne do prawidłowej realizacji robót, nawet jeśli nie zostały wskazane wprost w każdym miejscu dokumentacji, o ile wynikają z jej treści, zasad wiedzy technicznej i wymogów prawa. Jednocześnie Zamawiający wskazuje, że roboty rzeczywiście wykraczające poza opis przedmiotu zamówienia nie mogą być „automatycznie” uznane za objęte ryczałtem i mogą być realizowane wyłącznie w reżimie zmian umowy dopuszczalnych przepisami PZP.

10 Pytanie:

§ 5 ust. 3 Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Wnosimy o wykreślenie zapisów dotyczących obowiązku złożenia kosztorysu. Brak jest podstaw do żądania kosztorysu ofertowego w sytuacji ustalenia przez zamawiającego wynagrodzenia w postaci ceny ryczałtowej. W takim przypadku kosztorys nie jest treścią oferty bowiem nie wynika z niego zakres świadczenia wykonawcy. Takie stanowisko potwierdza liczne orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej (sygn. KIO/UZP/ZO/0-430/06, KIO/UZP 321/08, KIO/UZP 345/09, KIO/UZP 139/10, KIO 1673/11, KIO 847/12, KIO 2191/13; KIO 2193/13) oraz stanowisko Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych (odpowiedzi na interpelację poselską z dnia 15 kwietnia 2013 r. oraz z dnia 14 kwietnia 2013 r.).

Odpowiedź:

Zamawiający nie wyraża zgody na wykreślenie § 5 ust. 3 PPU.

Kosztorys wymagany przez Zamawiającego ma charakter dokumentu pomocniczego sporządzanego na etapie realizacji umowy i służy wyłącznie celom techniczno-rozliczeniowym, w szczególności w zakresie ustalenia wartości robót zamiennych lub dodatkowych, rozliczenia częściowego robót oraz ewentualnych zmian umowy.

Kosztorys ten nie stanowi elementu oferty, nie podlega ocenie w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oraz nie wpływa na ryczałtowy charakter wynagrodzenia Wykonawcy.

Wynagrodzenie za realizację przedmiotu zamówienia ma charakter ryczałtowy i pozostaje ustalone zgodnie z ofertą Wykonawcy. Sporządzenie kosztorysu wykonawczego po zawarciu umowy ma na celu jedynie zapewnienie prawidłowej realizacji i rozliczenia inwestycji, bez ingerencji w ustaloną cenę ryczałtową.

11 Pytanie:

§ 5 ust. 7 Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Czy Zamawiający dopuszcza zwiększenie limitu świadczenia stron i zagwarantowanie realizacji do poziomu minimum 90% wartości umowy? Wykonawca wskazuje, że to na Zamawiającym spoczywa obowiązek sporządzenia precyzyjnego i kompletnego opisu przedmiotu zamówienia, zgodnie z art. 99 oraz art. 102 ustawy Prawo zamówień publicznych, co pozwala na właściwe oszacowanie zakresu i rozmiaru prac. Wykonawca wskazuje, że nie może być obciążony

nadmiernym ryzykiem nieprzewidzenia rozmiaru prac przez Zamawiającego. Wykonawca nie może również ponosić negatywnych konsekwencji dowolnego zmniejszania zakresu ilościowego i wartości wynagrodzenia nawet o 15% w zależności od posiadanych przez Zamawiającego środków finansowych czy też z innych przyczyn zależnych od Zamawiającego (np. błędów w dokumentacji).

Odpowiedź:

Zamawiający nie wyraża zgody na zmianę postanowień § 5 ust. 7 projektowanych postanowień umowy.

Przewidziany w umowie mechanizm ograniczenia zakresu rzeczowego przedmiotu umowy do poziomu nie większego niż 15% wartości pierwotnej umowy stanowi dopuszczalne postanowienie umowne, umożliwiające dostosowanie zakresu robót do rzeczywistych potrzeb Zamawiającego oraz okoliczności ujawnionych w trakcie realizacji inwestycji.

Mechanizm ten ma charakter z góry określony i jest znany wykonawcom na etapie przygotowania oferty, co umożliwia jego uwzględnienie przy kalkulacji ceny.

Jednocześnie Zamawiający wskazuje, że ograniczenie zakresu rzeczowego robót może nastąpić wyłącznie w granicach i na zasadach określonych w umowie, w szczególności w przypadku rezygnacji z części robót, zmiany rozwiązań projektowych lub wystąpienia okoliczności ujawnionych w trakcie realizacji inwestycji.

Postanowienie to nie stanowi przerzucenia na Wykonawcę odpowiedzialności za opis przedmiotu zamówienia w rozumieniu art. 99 ustawy Prawo zamówień publicznych.

12 Pytanie:

§ 9 ust. 1 pkt 1 Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Wnosimy o wyjaśnienie w jakim terminie Zamawiający przekaże Wykonawcy teren budowy?

Odpowiedź:

Zamawiający przekaże Wykonawcy teren budowy protokolarnie, w terminie uzgodnionym z Wykonawcą, niezwłocznie po zawarciu umowy.

13 Pytanie:

§ 10 ust. 1 pkt 3) Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Prosimy o potwierdzenie przez Zamawiającego, że jest w posiadaniu wszystkich aktualnych decyzji administracyjnych, opinii i uzgodnień instytucjonalnych niezbędnych do prowadzenia prac budowlanych i realizacji zamówienia, które zachowują ważność na czas trwania budowy oraz, że w przypadku braku aktualnych dokumentów, bądź utraty ważności podczas realizacji inwestycji, ich uzyskanie lub prolongata jest po stronie Zamawiającego.

Odpowiedź:

Zamawiający informuje, że na dzień ogłoszenia postępowania posiada decyzje administracyjne, opinie oraz uzgodnienia instytucjonalne niezbędne do realizacji zamówienia w zakresie wymaganym przepisami prawa, z wyjątkiem decyzji administracyjnej dotyczącej usunięcia drzew i krzewów kolidujących z realizacją inwestycji, która jest obecnie w trakcie procedowania.

Zamawiający wskazuje, że dokumenty będące w jego dyspozycji zostały uzyskane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i stanowią podstawę do realizacji inwestycji.

Jednocześnie Zamawiający nie ma możliwości zagwarantowania utrzymania ważności wszystkich dokumentów przez cały okres realizacji inwestycji w sytuacji, gdy ich ważność uzależniona jest od terminów wynikających z przepisów prawa lub od działań organów administracji publicznej.

W przypadku gdy w toku realizacji zamówienia zajdzie konieczność uzyskania dodatkowych decyzji, opinii lub uzgodnień wynikających z przyjętej technologii wykonania robót, organizacji robót lub działań Wykonawcy, obowiązek ich uzyskania spoczywa na Wykonawcy.

Pozostałe obowiązki stron w zakresie uzyskiwania decyzji administracyjnych, opinii i uzgodnień określają postanowienia projektowanych postanowień umowy oraz obowiązujące przepisy prawa.

Zamawiający doprecyzowuje zatem, że dokumenty administracyjne, opinie i uzgodnienia stanowiące element dokumentacji inwestycji oraz pozostające po stronie Zamawiającego jako inwestora, w tym dokumenty odnoszące się do samej dopuszczalności realizacji zamówienia w zakresie objętym dokumentacją postępowania, zapewnia Zamawiający. Obowiązek Wykonawcy, o którym mowa w § 10 ust. 1 pkt 3 PPU, dotyczy natomiast wyłącznie tych decyzji, opinii, uzgodnień, zezwoleń, zgłoszeń lub innych dokumentów, które są wymagane z uwagi na przyjętą przez Wykonawcę technologię, organizację i sposób prowadzenia robót albo wynikają z działań podejmowanych przez Wykonawcę w toku realizacji umowy. Powyższe nie dotyczy decyzji administracyjnej zezwalającej na usunięcie drzew i krzewów kolidujących z realizacją inwestycji, której uzyskanie pozostaje po stronie Zamawiającego.

14 Pytanie:

§ 10 ust. 1 pkt 3) Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Wobec brzmienia wskazanych przepisów wnosimy o potwierdzenie, że:

- 1) Zamawiający załączył do SWZ całą dokumentację potrzebną do wykonania przedmiotu zamówienia, w tym wszystkie decyzje i uzgodnienia itp. oraz że dokumentacja ta jest kompletna i odzwierciedla stan faktyczny w zakresie warunków realizacji zamówienia, zaś brak jakichkolwiek dokumentów istotnych dla oceny warunków realizacji inwestycji nie obciąża Wykonawcy.
- 2) w przypadku wystąpienia braków lub błędów w zakresie opisu przedmiotu zamówienia określonego w dokumentacji załączonej do SWZ i stanowiącej podstawę wyceny oferty, w przypadku konieczności wykonania robót wynikających z zaistnienia ww. okoliczności wykonawca otrzyma wynagrodzenie dodatkowe, a termin wykonania zamówienia ulegnie stosownemu wydłużeniu.
- 3) Wykonawca nie jest zobowiązany do wykonania żadnych robót, których konieczność wykonania nie była możliwa do uwzględnienia na podstawie dokumentacji załączonej do SWZ.
- 4) opis przedmiotu zamówienia (OPZ) nie zawiera luk ani niejasności. W przypadku braku potwierdzenia jw. Wykonawca wskazuje, że Zamawiający wbrew ustawowemu obowiązkowi wskazanemu w art. 99 ustawy Pzp, opisuje przedmiot zamówienia w sposób niejednoznaczny i niewyczerpujący, skoro zakłada istnienie luk bądź niejasności w OPZ, co ma wpływ na złożenia przez wykonawców konkurencyjnych ofert.

Odpowiedź:

- 1) Zamawiający informuje, że do SWZ została załączona dokumentacja niezbędna do przygotowania oferty oraz realizacji zamówienia w zakresie wymaganym na etapie prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Dokumentacja ta odzwierciedla stan wiedzy Zamawiającego na dzień jej udostępnienia.
- 2) W przypadku ujawnienia w toku realizacji robót okoliczności, których nie można było przewidzieć na etapie postępowania, ewentualne zmiany zakresu robót, wynagrodzenia lub terminu realizacji mogą nastąpić wyłącznie w przypadkach i na zasadach przewidzianych w zawartej umowie oraz w przepisach ustawy Prawo zamówień publicznych dotyczących zmiany umowy.
- 3) Zakres zobowiązania Wykonawcy określa dokumentacja postępowania oraz postanowienia zawartej umowy. Roboty wykraczające poza ten zakres mogą być realizowane wyłącznie w przypadkach i na zasadach określonych w umowie oraz w obowiązujących przepisach prawa.
- 4) Zamawiający wskazuje, że opis przedmiotu zamówienia został sporządzony zgodnie z art. 99 ustawy Prawo zamówień publicznych w sposób umożliwiający przygotowanie oferty oraz realizację zamówienia. W przypadku powzięcia przez Wykonawcę wątpliwości dotyczących treści dokumentacji postępowania Zamawiający przewidział możliwość zadawania pytań do treści SWZ zgodnie z zasadami określonymi w ustawie Prawo zamówień publicznych.

15 Pytanie:

§ 10 ust. 1 pkt 4) i 5) Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Wnosimy o potwierdzenie, że odpowiedzialność Wykonawcy ogranicza się do kosztów i wymagań możliwych do przewidzenia na podstawie dokumentacji postępowania oraz że Wykonawcę nie obciążają koszty dodatkowe, wynikające z nieprzewidywalnych wymagań zarządców sieci. Wskazujemy, że dodatkowe koszty wynikające z procedur i decyzji gestorów pozostają poza realnym wpływem Wykonawcy. Na gruncie art. 99 ust. 1 PZP przedmiotu zamówienia musi być opisany „w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty”. Uznanie, że Wykonawca odpowiada w ramach kwoty wynagrodzenia za wszystkie nieprzewidziane zmiany warunków technicznych, jak też za usunięcie nowo wykrytych kolizji z sieciami uzbrojenia terenu jest w sposób elementarny sprzeczne z określonością przedmiotu zamówienia na podstawie art. 99 ust. 1 PZP w zw. z art. 103 PZP w zw. z art. 433 pkt 3 PZP. Takiej oferty w istocie nie da się precyzyjnie wycenić, chyba że założono by ogromne, wielomilionowe kwoty na ograniczenie tego ryzyka.

Odpowiedź:

Zamawiający wyjaśnia, że § 10 ust. 1 pkt 4–5 PPU opisuje standardowe obowiązki Wykonawcy w zakresie koordynacji robót z uzbrojeniem terenu, w tym prowadzenia uzgodnień i działań technicznych niezbędnych do wykonania robót zgodnie z dokumentacją oraz przepisami prawa i warunkami właścicieli/gestorów sieci. Wykonawca, jako profesjonalista, zobowiązany jest uwzględnić w cenie ryczałtowej typowe i możliwe do przewidzenia koszty procedur branżowych oraz działań organizacyjnych. Jednocześnie Zamawiający wskazuje, że w przypadku ujawnienia okoliczności obiektywnie nieprzewidywalnych na etapie składania ofert (np. niezinventaryzowanych kolizji), sposób postępowania i ewentualne rozliczenie zostaną dokonane zgodnie z postanowieniami PPU oraz przepisami PZP o zmianie umowy.

Postanowienia pkt 4–5 dotyczą okoliczności ujawnionych w dokumentacji postępowania albo możliwych do przewidzenia przy zachowaniu należytej staranności; w razie ujawnienia kolizji niezinventaryzowanych lub innych okoliczności obiektywnie nieprzewidywalnych, Strony dokonają kwalifikacji i dalszego postępowania zgodnie z umową i PZP.

16 Pytanie:

§ 10 ust. 1 pkt 10) Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Prosimy o wykreślenie wskazanego zapisu § 10 ust. 1 pkt 10) albowiem swoją treścią odbiega on od normy wyrażonej w art. 99 PZP, którego wynika, że przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty. Opis przedmiotu zamówienia powinien pozwolić wykonawcom, którzy zamierzają złożyć w postępowaniu ofertę, na przygotowanie oferty i obliczenie ceny z uwzględnieniem wszystkich czynników wpływających na nią, tym samym wykonawcy muszą mieć pełną wiedzę na temat wszystkich czynników wpływających na kalkulację ceny oferty i nie mogą ich się domyślać czy też wyinterpretować, ani czynić jakiś hipotetycznych założeń co do przedmiotu zamówienia. Zobowiązanie do wykonania dodatkowych badań, prób i sprawdzeń, których nie można przewidzieć stanowi w istocie roboty dodatkowe i jako takie powinny być rozliczone, bowiem zakres tak określonego zobowiązania nie wchodzi w zakres opisu przedmiotu zamówienia wynikającego z dokumentacji udostępnionej przez Zamawiającego na etapie składania ofert, a Wykonawca nie może wówczas się z nim zapoznać, oszacować i odpowiednio wycenić. W przypadku braku wykreślenia wskazanego postanowienia umownego, wnosimy o potwierdzenie, że badania mogą być przeprowadzone jedynie w przypadku uzasadnionych przez Zamawiającego wątpliwości i dotyczyć wyłącznie potwierdzenia jakości wykonanych robót lub spełnienia przez materiały wymaganych wymogów zgodnie z dokumentacją, zaś koszty niezasadnych badań, prób, sprawdzeń, ekspertyz itd. ponosi w całości Zamawiający.

Odpowiedź:

Zamawiający nie wyraża zgody na wykreślenie § 10 ust. 1 pkt 10 PPU. Postanowienie to dotyczy kontroli jakości robót i materiałów oraz potwierdzenia zgodności realizacji z dokumentacją i wymaganiami technicznymi, a nie „robót dodatkowych” w rozumieniu PZP. Zamawiający jest uprawniony do żądania badań, prób i sprawdzeń w ramach nadzoru nad prawidłową realizacją umowy. Zamawiający wskazuje jednocześnie, że zakres badań będzie adekwatny i uzasadniony przedmiotem zamówienia oraz wątpliwościami co do jakości robót lub materiałów.

Badania, próby i sprawdzenia będą zlecane w zakresie adekwatnym do uzasadnionych wątpliwości Zamawiającego co do jakości robót lub materiałów. W przypadku, gdy wyniki badań potwierdzą zgodność robót/materiałów z dokumentacją, a zlecenie badań nie było uzasadnione okolicznościami sprawy, koszty badań poniesie Zamawiający. W przeciwnym przypadku, koszty wykonanych badań poniesie Wykonawca.

17 Pytanie:

§ 10 ust. 1 pkt 15) i 5) Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Wnosimy o potwierdzenie, że ewentualne kolizje z istniejącym, niezinventaryzowanym uzbrojeniem technicznym będą rozliczane jako roboty dodatkowe.

Odpowiedź:

Zamawiający informuje, że zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 5 oraz pkt 15 Projektowanych postanowień umowy, obowiązek zapewnienia nadzoru technicznego gestorów sieci oraz zgłaszania ewentualnych kolizji z istniejącym, niezinventaryzowanym uzbrojeniem technicznym spoczywa na Wykonawcy w ramach wynagrodzenia ryczałtowego.

W związku z powyższym Zamawiający nie potwierdza, że powyższe okoliczności będą kwalifikowane jako roboty dodatkowe; ewentualne roboty wykraczające poza zakres zamówienia podstawowego będą rozpatrywane zgodnie z postanowieniami umowy oraz przepisami ustawy Pzp.

Powyższe dotyczy obowiązków Wykonawcy w zakresie zgłoszenia kolizji, współdziałania z Zamawiającym i gestorami sieci oraz wykonywania czynności organizacyjnych i zabezpieczających, które są typowe dla realizacji robót budowlanych. Jednocześnie Zamawiający wyjaśnia, że w przypadku ujawnienia kolizji z istniejącym, niezinventaryzowanym uzbrojeniem technicznym, której nie można było przewidzieć na etapie przygotowania oferty przy zachowaniu należytej staranności, skutki takiej okoliczności, w tym ewentualna konieczność wykonania robót wykraczających poza zakres zamówienia podstawowego lub wpływ na termin realizacji, będą oceniane na podstawie postanowień umowy oraz przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych dotyczących dopuszczalnej zmiany umowy.

18 Pytanie:

§ 13 ust. 7 Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: W jakim terminie Zamawiający zakończy czynności odbioru końcowego, licząc od dnia przystąpienia do odbioru?

Odpowiedź:

Zamawiający informuje, że zgodnie z § 13 ust. 8 projektowanych postanowień umowy zakończenie czynności odbioru końcowego nastąpi w terminie do 7 dni od dnia przystąpienia do odbioru końcowego.

Jednocześnie Zamawiający wskazuje, że termin ten dotyczy sytuacji, w której dokumentacja przekazana przez Wykonawcę jest kompletna i nie stwierdzono wad lub braków wymagających ich usunięcia.

19 Pytanie:

§ 13 ust. 12 Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Prosimy o zastrzeżenie, że zlecenie usunięcia wad innemu podmiotowi na koszt i ryzyko Wykonawcy zostanie poprzedzone wezwaniem Wykonawcy do usunięcia wad wraz z wyznaczeniem mu terminu na ich usunięcie.

Odpowiedź:

Zamawiający informuje, że w przypadku stwierdzenia wad lub usterek Wykonawca będzie w pierwszej kolejności wzywany do ich usunięcia w wyznaczonym terminie.

W przypadku bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu lub odmowy usunięcia wad przez Wykonawcę Zamawiający będzie uprawniony do zlecenia ich usunięcia innemu podmiotowi na koszt i ryzyko Wykonawcy, zgodnie z postanowieniami Projektowanych Postanowień Umowy oraz obowiązującymi przepisami prawa.

20 Pytanie:

§ 18 ust. 1 pkt 1) lit. a Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Wnosimy o wyjaśnienie do jakiego „określonego Etapu” odnosi się wskazany przepis ? Umowa nie zawiera definicji „Etapu”, prosimy zatem o wykreślenie słowa „Etapu” z postanowienia umownego § 18 ust. 1 pkt 1) lit. a PPU.

Odpowiedź:

Zamawiający wyjaśnia, że użyte w § 18 ust. 1 pkt 1 lit. a pojęcie „Etap” należy rozumieć jako etap realizacji robót wynikający z harmonogramu rzeczowo-finansowego (albo harmonogramu robót) zatwierdzonego w toku realizacji umowy, w ramach którego wyodrębnia się części przedmiotu zamówienia dla potrzeb kontroli terminów i odbiorów. Regulacja ta pozostaje w funkcjonalnym związku z § 2 umowy. W ocenie Zamawiającego pojęcie to jest wystarczająco czytelne funkcjonalnie i nie wymaga wykreślenia.

21 Pytanie:

§ 18 ust. 2 Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Wykonawca zwraca się o zmianę § 25 ust. 6 umowy w następujący sposób: „Kary umowne określone w niniejszym paragrafie kumulują się, z zastrzeżeniem że jedno zdarzenie nie może stanowić podstawy do naliczenia kary umownej z różnych tytułów”. Zastrzeżenie przez Zamawiającego możliwości kumulacji kar umownych z tytułu jednego zdarzenia prowadzi do nadmiernego obciążenia Wykonawcy ryzykiem związanym z realizacją umowy, stanowiąc jednocześnie potencjalne źródło dochodu dla Zamawiającego, co z kolei stoi w sprzeczności z funkcją jaką winny spełniać kary umowne. Wykonawca dokonując wyceny oferty będzie zmuszony uwzględnić istniejące ryzyko, a tym samym przełoży się to na wysokość oferty złożonej Zamawiającemu w postępowaniu. Ponadto, zgodnie z orzecznictwem kumulacja kar umownych za odstąpienie i nienależyte wykonanie umowy nie jest dopuszczalna. Zgodnie z uchwałą SN z 18.07.2012 r. (III CZP 39/12) odstępującemu nie przysługuje roszczenie o zapłatę kary umownej na wypadek zwłoki lub opóźnienia, jeżeli w umowie zastrzeżono również taką karę w związku z odstąpieniem od umowy. Wskazujemy, iż wskutek odstąpienia dochodzi do rozwiązania umowy ze skutkiem wstecznym, co oznacza, że w takiej sytuacji żadna ze stron nie może dochodzić kar umownych z tytułu nienależytego wykonania umowy. Z tego względu po odstąpieniu od umowy wyłączona jest możliwość kumulatywnego dochodzenia kary umownej za odstąpienie i kar zastrzeżonych na wypadek nienależytego wykonania umowy.

Odpowiedź:

Zamawiający nie wyraża zgody na zmianę postanowień dotyczących kumulacji kar umownych w sposób eliminujący możliwość naliczania kar za naruszenie odrębnych obowiązków umownych. Zamawiający wskazuje, że kary umowne pełnią funkcję dyscyplinującą i kompensacyjną, a ich konstrukcja została przyjęta w celu zabezpieczenia należytej realizacji umowy. Jednocześnie Zamawiający podkreśla, że kary będą naliczane zgodnie z ich podstawą prawną i stanem faktycznym, a w razie wątpliwości co do „podwójnego” sankcjonowania tego samego zachowania zastosowanie znajdują ogólne zasady prawa cywilnego oraz możliwość miarkowania kary umownej.

22 Pytanie:

§ 18 ust. 4 Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Prosimy o usunięcie zapisu dotyczącego możliwości potrącenia. Wykonawca zauważa, że niczym nieograniczone, jednostronne prawo potrącenia należności przez Zamawiającego z należnego Wykonawcy wynagrodzenia w tym również niewymagalnego godzi nie tylko w interes Wykonawcy, ale także uniemożliwia mu podjęcie próby zbadania, czy dana należność na rzecz Zamawiającego potrącona została prawidłowo i w odpowiedniej wysokości. Nadto stwarzając możliwość pozbawienia Wykonawcy efektywnego wynagrodzenia za spełnione świadczenie bez żadnej kontroli, czy to Wykonawcy, czy Zamawiającego, może być uznane za nadużycie prawa, skutkujące nieważnością tegoż postanowienia na podstawie art. 58 § 2 kodeksu cywilnego. Proponowane przez Zamawiającego uregulowanie w ocenie Wykonawcy zbyt daleko odbiega od kodeksowej zasady, zgodnie z którą potrącenia dokonywa się przez oświadczenie - tu miałyby ono następować bez oświadczenia i bez wiedzy Wykonawcy, co w ocenie Wykonawcy sprzeczne jest z podstawowymi zasadami prawnymi prawa prywatnego, takimi jak uzależnienie skuteczności oświadczenia woli kierowanego do drugiej osoby od jego dotarcia do tej osoby w odpowiedni sposób, zasadą współdziałania stron stosunku zobowiązaniowego, a poprzez narzucenie Wykonawcy bardzo niekorzystnych zapisów - narusza zasadę swobody umów z powodu sprzeczności z tymi zasadami.

Odpowiedź:

Zamawiający nie wyraża zgody na usunięcie § 18 ust. 4 PPU. Postanowienie to stanowi standardowe zabezpieczenie należytego wykonania umowy i ochrony środków publicznych, umożliwiając Zamawiającemu zaspokojenie wymagalnych należności (w szczególności kar umownych) poprzez potrącenie z wynagrodzenia Wykonawcy. Zamawiający wskazuje, że potrącenie będzie dokonywane w sposób odzwierciedlający powstanie i wysokość należności, a Wykonawcy przysługują środki kwestionowania zasadności lub wysokości naliczeń w przewidzianych prawem trybach. Ponadto Wykonawca będzie informowany o fakcie nałożenia na niego kary umownej w związku z czym będzie miał wiedzę o możliwym potrąceniu. Ponadto potrącenie będzie realizowane zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów o rachunkowości.

23 Pytanie:

§ 19 ust. 2 pkt 1- Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Wykonawca wnosi o wskazanie skutków odstąpienia w zapisach umownych. Ze względu na rygorystyczny charakter instrumentu odstąpienia Wykonawca wnosi, aby w każdym przypadku przed jego dokonaniem został wezwany terminem nie krótszym niż 14 dni na usunięcia uchybień, dających podstawę do odstąpienia. Ponadto Wykonawca wnosi, aby odstąpienie mogło nastąpić od części niewykonanej, gdyż zgodnie z przyjętym stanowiskiem umowa ta ma charakter świadczenia wzajemnego - Strony wzajemnie zwracają sobie to co świadczyły, a w przypadku umów o roboty budowlane, jak podnosi judykatura, często jest to niemożliwe.

Odpowiedź:

Zamawiający wskazuje, że skutki odstąpienia od umowy określają przepisy kodeksu cywilnego oraz postanowienia § 19 PPU, w szczególności w zakresie obowiązków Wykonawcy po odstąpieniu (m.in. zabezpieczenie przerwanych robót, sporządzenie dokumentacji i inwentaryzacji). Zamawiający wyjaśnia, że § 19 PPU wskazuje przesłanki odstąpienia oraz – w przypadkach w nim przewidzianych – poprzedzenie odstąpienia wezwaniem do usunięcia naruszeń w terminie określonym w PPU. Jednocześnie Zamawiający podkreśla, że PPU przewiduje możliwość odstąpienia w całości lub w części,

stosownie do okoliczności sprawy i zakresu dotkniętego naruszeniem. Odstąpienie nie narusza uprawnień Zamawiającego do odbioru i rozliczenia robót prawidłowo wykonanych do dnia odstąpienia. Odstąpienie następuje w zakresie niewykonanej części przedmiotu umowy, o ile charakter świadczenia na to pozwala.

24 Pytanie:

§ 20 ust. 8 pkt 1) Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Prosimy o zmianę zasad dokonywania waloryzacji w następujący sposób:

- 1) obniżenie wskaźnika uprawniającego do złożenia wniosku o waloryzację, o którym mowa w § 20 ust. 8 pkt 1) PPU, do maksymalnie 5%.
- 2) Proponowany przez Zamawiającego maksymalny limit waloryzacyjny w wysokości 10%, przy jednoczesnym wskaźniku zmiany cen na poziomie 10%, de facto czyni waloryzację pozorną. Tak przyjęte przesłanki waloryzacji w żaden sposób nie zmierzają do osiągnięcia zakładanego celu i nie pozwolą na przywrócenie stanu równowagi ekonomicznej między stronami umowy, podczas gdy z orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej wynika, że klauzule waloryzacyjne nie powinny mieć charakteru pozornego i powinny odzwierciedlać sytuację rynkową. Powyższe potwierdza bogate orzecznictwo KIO, jak np. wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia października 2024 r. sygn. akt KIO 3470/24: „Jakkolwiek, przepis art. 439 PZP nie określa ani sposobów ani poziomu waloryzacji wynagrodzenia wykonawcy, jakie zobowiązany jest ustalić zamawiający w umowie o zamówienia publiczne, to jednak zamawiający nie ma w tej kwestii dowolności. Konieczne jest bowiem uwzględnienie ratio legis tego przepisu, który ma zapewnić, że w umowach, których przedmiotem są m.in. roboty budowlane, zawartych na okres dłuższy niż 6 miesięcy, wynagrodzenie będzie waloryzowane. Waloryzacją nazywamy zaś dostosowanie wynagrodzenia należnego wykonawcy do zmian cen materiałów i kosztów. Jakkolwiek, pomimo, że ustawa PZP nie wprowadza żadnych limitów ani minimalnych progów odnoszących się do waloryzacji, to jednak granicą dowolności w kształtowaniu klauzuli waloryzacyjnej przez zamawiającego jest konieczność zapewnienia, że Umowa, której przedmiotem są roboty budowlane, dostawy lub usługi, zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy zawiera klauzule waloryzacyjne, zaś jej treść gwarantuje realne dostosowanie wysokości wynagrodzenia wykonawcy do zmian cen materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia”. Ponadto wskazujemy, że w orzeczeniu KIO z dnia 25.10.2022 r. w sprawie o sygn. akt KIO 2532/22, Izba wskazała: „Do Zamawiającego należy określenie wysokości zmian wynagrodzenia (waloryzacja) w wyniku zastosowania określonego przez niego wskaźnika. Winno to jednak następować z uwzględnieniem sytuacji rynkowej oraz prognoz w tym zakresie”.

Odpowiedź:

Zamawiający nie wyraża zgody na obniżenie progu uprawniającego do waloryzacji. Przyjęty próg 10% oraz maksymalny limit zmiany wynagrodzenia 10% stanowią rozwiązanie równoważące interesy stron oraz zapewniające przewidywalność budżetową Zamawiającego. Waloryzacja nie ma charakteru pozornego – uruchamia się w przypadku istotnej zmiany poziomu cen/kosztów i jest ograniczona limitem mającym na celu stabilność finansowania inwestycji. Jednocześnie Zamawiający podkreśla, że mechanizm waloryzacji jest symetryczny (obejmuje wzrost i spadek) i realizuje wymóg art. 439 PZP.

W §20 ust. 8 pkt 3 umowy wyraźnie wskazano, że ustalanie zmiany wynagrodzenia nastąpi z użyciem odesłania do adekwatnego wskaźnika zmiany ceny materiałów lub kosztów,

ogłoszanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego dotyczącym cen robót budowlano-montażowych i obiektów budowlanych – co stanowi odesłanie do opracowania „Ceny robót budowlano-montażowych i obiektów budowlanych” zawierającego m.in. „Rozdział II Obiekty drogowe”.

25 Pytanie:

§ 20 ust. 8 pkt 3) Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy:

W związku ze sformułowaniem przez Zamawiającego kaluzuli waloryzacyjnej przy użyciu metody wskaźnikowej, prosimy o:

- 1) precyzyjne określenie przez Zamawiającego stosowanego wskaźnika wraz z podaniem pozycji publikacji, w której jest on podawany oraz momentu obowiązywania wskaźnika,
- 2) przedstawienie wzoru, w oparciu o który zostanie ustalona kwota waloryzacja z zastosowaniem wskaźnika,
- 3) określenie zasady postępowania, w sytuacji, gdy brak jest właściwego wskaźnika do wyliczenia waloryzacji.

Odpowiedź:

- 1) Zamawiający wyjaśnia, że wskaźnikiem waloryzacji jest wskaźnik ogłaszany w komunikacie Prezesa GUS dotyczący cen robót budowlano-montażowych i obiektów budowlanych, właściwy dla miesiąca/okresu wskazanego w PPU jako okres bazowy i okres porównawczy. Za „moment obowiązywania” wskaźnika przyjmuje się miesiąc/kwartał, za który GUS ogłosił wskaźnik, zgodnie z publikacją.
- 2) Kwota waloryzacji jest obliczana jako iloczyn wynagrodzenia (lub jego części wskazanej w PPU) oraz procentowej zmiany wskaźnika pomiędzy okresem bazowym a okresem porównawczym, z zastosowaniem limitów i warunków z § 20 PPU.
- 3) W przypadku braku publikacji wskaźnika za dany okres, Zamawiający przyjmie ostatni opublikowany wskaźnik poprzedzający ten okres, a gdy brak jest wskaźnika adekwatnego – wskaźnik najbardziej zbliżony charakterem do przedmiotu zamówienia, z zachowaniem przejrzystości i jednolitości stosowania.

26 Pytanie:

§ 20 ust. 8 pkt 10) lit. b. oraz c. Załącznika nr 6 do SWZ – Projektowane postanowienia umowy: Wnosimy o usunięcie wskazanych zapisów § 20 ust. 8 pkt 10) lit. b. oraz c. Skoro Zamawiający przyjął waloryzację wskaźnikową opartą na wskaźniku GUS, nie jest uprawniony do żądania dowodów właściwych dla waloryzacji kosztowej. Punkty b i c prowadzą do nieuprawnionego łączenia dwóch odmiennych mechanizmów waloryzacyjnych, co pozostaje w sprzeczności z art. 439 PZP, zasadą proporcjonalności z art. 16 PZP oraz naturą waloryzacji wskaźnikowej jako instytucji prawnej. W świetle art. 439 ust. 2 PZP postanowienia umowne powinny określać sposób ustalania zmiany wynagrodzenia. Może on być określony z użyciem odesłania do wskaźnika zmiany ceny materiałów lub kosztów, w szczególności wskaźnika ogłoszanego w komunikacie Prezesa GUS. W tym przypadku zmiana wynagrodzenia następuje nie więcej niż o ogłaszany w komunikacie GUS wskaźnik zmiany ceny materiałów lub kosztów. Jak wskazuje orzecznictwo mechanizm waloryzacyjny oparty na wskaźnikach (np. GUS lub nawet alternatywnych, np. Sekocenbud) jest formalnie dopuszczalny, jeżeli jest przejrzysty, ale klauzule dotyczące waloryzacji nie mogą być

skonstruowane w sposób niejasny lub sprzeczny ze sobą. Zamawiający nie może nadmiernie komplikować mechanizmu waloryzacyjnego dodatkowymi obowiązkami dowodowymi (por. wyrok KIO z 20 grudnia 2022 r., sygn. 3251/22). Waloryzacja oparta na wskaźniku GUS nie musi być uszczegóławiana dowodami materiałowymi ani analizą kosztów, gdyż taka konstrukcja stanowi barierę dla waloryzacji wynagrodzenia, naruszając równowagę stron umowy i prowadząc do nadużycia prawa przez zamawiającego (por. wyrok KIO 3389/23 z 28 listopada 2023 r.). Klauzule waloryzacyjne powinny zawierać jasne i skuteczne postanowienia, które pozwolą na realną waloryzację wynagrodzenia w odpowiedzi na zmieniające się warunki rynkowe. Przyjęcie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez GUS jako podstawy waloryzacji jest dopuszczalne — sam wskaźnik stanowi wystarczający mechanizm waloryzacyjny (por. wyrok KIO z 21 października 2021 r., sygn. 2360/21).

Odpowiedź:

Zamawiający nie wyraża zgody na usunięcie § 20 ust. 8 pkt 10 lit. b–c PPU. Zamawiający wskazuje, że żądanie dokumentów ma na celu weryfikację formalną wniosku i zapobieganie wielokrotnemu rozliczaniu tych samych kosztów (w szczególności kosztów zakontraktowanych przed okresem objętym wnioskiem), a także potwierdzenie, że zmiana wskaźnika przekłada się na realny koszt realizacji zamówienia. Nie jest to wprowadzenie „waloryzacji kosztowej”, lecz mechanizm dowodowy zapewniający prawidłowość i transparentność stosowania waloryzacji, z zachowaniem zasady racjonalnego wydatkowania środków publicznych.

27 Pytanie:

Rozdział III SWZ: Wnosimy o potwierdzenie, że Zamawiający posiada prawo do dysponowania nieruchomościami, na których realizowana będzie inwestycja oraz że całość robót mieści się w obrębie działek stanowiących własność Zamawiającego.

Odpowiedź:

Zamawiający informuje, że posiada prawo do dysponowania nieruchomościami, na których realizowana będzie inwestycja, a całość robót objętych zamówieniem mieści się w granicach działek stanowiących własność Zamawiającego.

28 Pytanie:

Wykonawca prosi o uzupełnienie dokumentacji projektowej o opinię geotechniczną oraz o informację do jakiej grupy nośności zostało zakwalifikowane podłoże gruntowe na przedmiotowym zadaniu.

Odpowiedź:

Zamawiający informuje, że opinia geotechniczna została załączona do dokumentacji projektowej udostępnionej w postępowaniu.

29 Pytanie:

Wykonawca prosi o sprecyzowanie typu warstwy mrozochronnej - ma to być grunt stabilizowany cementem c1,5/2 czy też grunt niewysadzinowy CBR>25 %? Zapisy dokumentacji są w tym zakresie niejednoznaczne.

Odpowiedź:

Zamawiający wyjaśnia, że zgodnie z dokumentacją projektową należy przyjąć wykonanie warstwy mrozochronnej z mieszanki niezwiązanej o wskaźniku CBR min. 25%.

30 Pytanie:

Zwracamy się z prośbą o potwierdzenie, że kostka betonowa brukowa szara typu szeroka fuga, którą należy ułożyć na jezdni to kostka typu eco o wymiarach 20x20x8?

Odpowiedź:

Zamawiający potwierdza, że kostka betonowa brukowa szara typu szeroka fuga, którą należy ułożyć na jezdni to kostka typu eco o wymiarach 20x20x8 w kolorze szarym z szeroką fugą ok. 5cm. Fugę należy wypełnić grysem bazaltowym frakcji 2-5mm.

Dopuszcza się zastosowanie grysów uzyskanych z innych skał litych z zastrzeżeniem ciemnej barwy.

Niniejsze wyjaśnienia stanowią integralną część SWZ i są wiążące dla wszystkich Wykonawców.